

דף מידע לציבור

אמצעים למניעת זרימת מים הפוכה:

מהצרכן למערכת הציבורית

בשנת 1992 נכנסו לתוקפן תקנות בריאות העם (התקנת מכשיר מונע זרימה חוזרת) שמטרתן למנוע זיהום מקרי של המערכת הציבורית ממערכות מים פרטיות (לדוגמא של עסקים, בתי מלאכה ומפעלים). מטרת התקנות להגן על איכות מי השתייה הזורמים במערכת המים הציבורית.

רקע

מערכת המים הציבורית כוללת צנרת מים, בריכות מי שתייה, אביזרים המשמשים להובלת מים מהספק (תאגיד המים) לצרכנים (בתי מגורים, עסקים, מוסדות חינוך, בתי חולים). איכות המים הינה באחריות ספק המים, התאגיד. נקודת מכירת המים לצרכנים, בשעוני המים, מסמלת את העברת האחריות על איכות המים מהתאגיד לפרט המחזיק בחצר הפרטית.

מהי מערכת אספקת מים ציבורית?

לעיתים, בתחום המגרש הפרטי מתבצע שימוש במי השתייה לצרכים שונים כמו מילוי בריכות שחייה, ספרינקלרים לכיבוי אש, מילוי אמבטיות לשימושי תעשייה עם כימיקלים שונים ועוד.

במקרים המתוארים, המים אינם מוגדרים עוד "מי שתייה".

עלולים להתרחש מצבים שיאפשרו **זרימה הפוכה** של המים שאינם "מי שתייה" אל המערכת הציבורית.

בהתאם לכך, קבע המחוקק חוקים, תקנות וכללים, **המחייבים את הצרכן להגן על מערכת אספקת המים הציבורית.**

באחריות הצרכן, (בית פרטי, עסק, מערכת כיבוי אש או אחר), להתקין מז"ח בראש מערכת המים, אחרי מד המים של הצרכן, בצד הלקוח כדי למנוע מצב של זרימת מים, שאינם באיכות מי שתייה, למערכת הציבורית.

איך עשוי להיגרם זיהום?

- מתי אם כן, עשויים להיווצר התנאים לזרימה חוזרת (הפוכה)?
- א. במצב בו מופעלת משאבה בצד של הצרכן. המשאבה תתגבר על הלחץ במערכת הציבורית והמים יזרמו הפוך ויזהמו מערכת ראשית של ספק המים.
 - ב. תת לחץ, לדוגמא הפסקת מים במערכת הציבורית, יכול ליצור מצב של ואקום, המים שאינם "מי שתייה" ישאבו למערכת שנמצאת בתת לחץ ויזהמו אותה.

התקינה מתייחסת למספר שלבים:

- א. **בשלב התכנון והבנייה**, נדרשת התייחסות המתכנן לנושא מיגון המים ולבדיקת המיגון במסגרת מתן טופס 4.
- ב. **בשלב רישוי עסקים** - נדרשת התייחסות רשות הרישוי ובעל העסק לנושא המיגון.
- ג. **בשלב אספקת המים** - נדרשת התייחסות ספק המים לבדוק ולוודא כי הצרכן פעל על פי חובתו בנושא מיגון המערכת. **יוסבר, כי אין תמיד בידי ספק המים כל הנתונים הנדרשים לקביעה כגון, פריט בצו רישוי עסקים, פעילויות בתחום המגרש הפרטי של צרכן שאינו עסק וכו'.** עם זאת, יודגש כי תאגיד "פלג הגליל" פועל, ככל שהמידע קיים בידי למגן את הנקודות הקריטיות מפני זרימה חוזרת.

אחריות

- יובהר, אין בידי התאגיד הכלים לזהות כל שימוש במים לשימוש שאינו סניטארי ועל כן הטיל המחוקק את החובה הראשונית על הצרכן.
- ובכל זאת, מתוקף אחריותו כספק המים ולמען הגנה על מערכת המים הציבורית, תאגיד המים ביצע מיפוי של העסקים בהם מתבצע / קיימת התכנות לשימוש במים לצרכים שאינם סניטאריים וזאת כפוף לרשומות שבידיו ולתקנות והנחיות משרד הבריאות.
- כאמור, החובה הראשונית הינה של הצרכן אולם קיימת גם חובה על ספק המים לפעול במקרה ובו הצרכן אינו מבצע את הנדרש ממנו בחוק.
- התאגיד החל בביצוע אכיפה להסדרת המצב הקיים, למיגון נקודות התורפה וזאת על ידי חיוב התקנת אביזרי מים פשוטים המונעים באופן מוחלט זרימת מים הפוכה, של מים מזוהמים למערכת הציבורית.

לידיעתכם, להלן צירוף קובץ המפרט את סוגי העסקים והפעילויות הדורשים התקנת אביזר מונע זרימת מים הפוכה, מיד אחרי שעון הצרכן.

